

31te Marts til den 4de April, i hvilken Tid der Intet skete i Rigsdagen, idet denne var borte i Paaskedagene den 1ste, 2den og 3die April og først holdt Møde den 4de April, maa der saa være taget en Beslutning, som stred mod den Beslutning, som havde fremkaldt Hans Majestæts Samtykke den 31te Marts. Naar dette bestrykes af Udtalelser, der ere fremkomne fra anden Side, saa siger jeg, at det er det Sandsynligste, og at det bedste konstitutionelle Udbytte ligger i, at vi tage Provisoriet som en nu eftervist Misforstaelse fremfor at tillægge det en bestemt Hensigt som Udslag af den Kamp, som er ført de sidste Aar. Jeg foretrækker denne Fortolkning fremfor den anden.

Winther: Jeg tror, at det ærede Medlem, som sidst talte, har fuldstændig Ret i sine Udtalelser, og jeg skulde ikke have begjært Ordet for at slutte mig dertil, da dette jo er temmelig ligegyldigt; men det, der giver mig Anledning til at tage Ordet, var en Ytring af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) i Anledning af de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle). Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) sagde, at nu havde det viist sig, at en provisorisk Finantslov var et brugeligt politisk Middel under vanskelige Forhold, men at det maatte under et stærkere Folkething var muligt, at det ikke kunde være brugeligt. Det er det, der giver mig Anledning til at gjøre opmærksom paa den overordentlig store Bidsfarelse, hvori det ærede Medlem lever, og som er Grundlaget for hele den Bevægelse, han har reist i Folket, idet han nemlig tror, at naar dette Thing helt bestod af Venstremænd eller hans Tilgangere, vilde det derfor under denne Grundlov have været stærkere end det Folkething, der nu er til Stede. Det er den store Misforstaelse, som er indpræget i Folket, som har forvandsket dets Opfattelse, og som gjør, at der er et saadant Nøre i Landet; men naar det bliver rigtig oplyst, at det er en Bidsfarelse og en urigtig Paastand, vil det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds ogsaa nok komme til at begribe, at hans stærke Bestrebelse imod hans tidligere Meningsfæller ere et Misgreb og bero paa en Misforstaelse, som han kunde have sparet sig selv og det hele Folk. Der er en stor Forpligtelse for det ærede Medlem til netop at være den, der fjerner slige Misforstaelser, da han netop i 1866 har gjort, hvad han kunde, for at gjøre det muligt, at saadanne Tilstande kunde komme til Stede som dem, vi nu leve under (Kaaber: Det var paa Deres eget Forslag!) Det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds hører ikke godt, siden han kan sige, at det var paa mit Forslag, ellers maatte han have hørt, at jeg har stemplet denne Paastand som en aabenbar Usandhed. Det ærede Medlem

har rimeligvis ikke hørt min Fremførelse af de Bevisstykker, der foreligge i Rigsdagstidenden, og som han burde gjøre sig bekendt med, inden han kommer med falske Paaftande af den Art. Jeg siger altsaa, at under denne Forfatning kan Folkethinget aldrig blive stærkt nok — naar det vil gaa forfatningsmæssigt frem — til at forhindre en Regjering, som staaar paa den Maade som den nuværende, i, lige saa godt da, som det hidtil har funnet det, at bruge en provisorisk Finantslov som et politisk Middel under vanskelige Forhold. Jeg skulde heller ikke have besværet Thinget med disse saa Ytringer, naar det ikke var, fordi jeg antager det for vigtigt, at denne Oplysning fremkommer om den vigtige Fremstilling af, hvorledes Forfatningsforholdene virkelig ere, der er Grunden til den store Ulempe, hvorunder vi her leve, og den store Uro, der er i Landet, en Tilstand, som aldrig vilde være kommen frem, naar vi ikke havde faaet Forfatningsforandringen.

Berg: Til det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) skal jeg bemærke, at jeg er enig med ham deri, at det, at det har viist sig ved Folkethingets Stilling i denne Samling, at Provisoriet, den provisoriske Finantslov, er et brugeligt Middel under vanskelige Forhold, er meget værre, jeg vil sige 100 og atter 100 Gange værre, end at en Bladsforfatter eller juridisk Professor docerer om provisoriske Finantsloves Lovlighed. Naar vort Medlemværende indskrænker sig dertil, er jeg fuldstændig enig med ham, men hvis hans Udtalelse skulde forstaaes saaledes, at der skulde være Noget at indvænde imod min Beretning om den sidste Rigsdagsamlings Forhandlinger ved at give det det Udtryk, at Provisoriet har viist sig at være et brugeligt, politisk Middel under vanskelige Forhold, er jeg uenig med det ærede Medlem; thi det er min Opfattelse, at det har det viist sig at være. Men det er lige saa lidt derfor for mig noget Lovligt Middel, som det var det den 12te April, da Provisoriet blev udstedt, eller som det nogensinde har været det. Det er noget Andet. Naar det ærede Medlem fremdeles mener at kunne, saa forekommer det mig, lægge en Slags Rjærlighedsfaabe over den 12te April ved at referere til, hvad der skete den 31te Marts, og til den Maade, hvorpaa Ministeriets Chef opfattede dette, saa er jeg aldeles grunduenig med ham. Der gives efter min Formening ikke noget som helst Moment, der fra Ministeriets Side kan undskyldes, hvad det begik den 12te April 1877. Selv om Ministeriets Chef maatte have opfattet, hvad der skete den 31te Marts — og deri er jeg enig med det ærede Medlem, at han synes at have opfattet det saaledes — som en Uvillie, for ikke at sige en Fornærmelse mod ham, saa giver det ingenlunde hverten ham eller hans Kolleger nogensomhelst Ret til eller Undskyldning for 12 Dage efter at gaa udenfor Grundloven. Det staaar ingen Steder